

je dr. Sušteršič, kakor se čuje, volilni protest pri politični oblasti vložil, ker se pri sklicanju zborovanja ni ravnalo po pravilih. Zaradi nastalih težav v notranjem Slovenske ljudske stranke postalo je tudi stališče deželnega glavarja v deželnem odboru težavno. Opirati se zamore tam le na deželna odbornika dr. Lampeta in dr. Pegana. Od ostalih treh članov pripada deželni odbornik dr. Triller slovensko-liberalni stranki, dva, prof. Barbo kot zastopnik veleposestva in dr. Zajc pa izvršujeta vojaško službo izven dežele. Medtem pa ko se je namesto vpoklicanega grofa Barbo njegovega namestnika barona Apfaltern pozvalo, je sedež deželnega odbornika dr. Zajca prazen, kajti deželni glavar je doslej opustil, njegovega namestnika, istotako Slovenski ljudski stranki pripadajočega dr. Gregoriča v deželni odbor vpoklicati. Ne da se tajiti, da to postopanje deželnega glavarja z določbami deželnega reda v nasprotju stoji in da je vsled pomanjkljive sestave deželnega odbora postavnost njegovih sklepov dvomljiva.

Tudi to mnogim strankinim pristašem ni dopadlo, da je dr. Sušteršič, odkar je bil pozvan k najvišji službi dežele, ni odložil advokatskega zastopstva dežele, ki mu je bila pod njegovim predhodnikom dr. Šukljutom izročeno. Zdaj pride vsled teh razmer celo v neprijetni položaj, da si mora kot deželni glavar sam ekspenzar nakazati, katerega zasluzi kot pravni zastopnik dežele. Mnogo je pomagal k nevolji v stranki končno dogodek, ki se je odigral v preteklem letu. Neki spoštovani zdravnik slovenske narodnosti, ki je moral iz Gorice pobegeti, prosil je za provizorično mesto distriktnega zdravnika, da bi si vstvaril v tem težkem času existenco, ker je bil vsled vojne vse izgubil. Vkljub temu, da je zlasti sedaj prav malo prosilcev za tako mesto, napravil je deželni glavar dovolitev od politične barve zdravnika odvisno in je zahteval od njega izjavo, da je pristaš deželnega glavarja, ne pa pristaš opozicije, ki se kaže v lastnem taboru. Zdravnik je nato svojo prošnjo nazaj potegnil. Taki dogodki razširjajo naravnost prepud med obema strujama Slovenske ljudske stranke, tako, da se bo dala odkrita ločitev le težko preprečiti.

Tako piše „Tagespost“ v svojem drugem, gotovo tudi velezanimivem članku. Brez da bi se za danes ozirali na politično stran te zadeve, ki je vsekakor plamteča obsodba slovensko-klerikalne stranke, izražamo vendar prav ponižno svoje mnenje, da bi bil skrajni čas za — tožbo. Kajti kranjskemu deželnemu glavarju se očita v teh člankih neverjetno korupcijo, izrabljanje svoje uradne moči v osebne sebične namene, torej stvari, ki pri honetnih ljudeh hudo smrdijo... Dr. Sušteršič je enkrat o uradnikih dejal, da „žrejo in žrejo in žrejo“, — kdo pa zdaj „žre“? Stvar je danes tako očitna in tako grda, da mora priti do konca. In res, — nam se smili slovensko ljudstvo, ki je tej vesti klerikalcem žrtvovalo vse...

Bolečine kot vremenski preroki niso redke. Poznamo celo množico ljudi, ki natančno naprej vedo, je-li bude v par urah deževalo. Približujoča se sprememba vremena označi se v bolečinah udov, trganju ali bolenju, in vsak na tem trpeči bi bil gotovo vesel, ako bi zamogel to proroško lastnost zgubiti. To je tudi prav lahko mogoče. Masirajmo boleča mesta s Fellerjevim blagodejnim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elsa-fluid“ in bolečinski napadi bodo kmalu pončali. Mnogo zdravnikov priporoča „Elsa-fluid“ za take bolesi odpravljajoče masaže in do danes pač ni nobenega drugega sredstva za obdrnjenje, ki bi bilo ednako in res zaslužno priljubljeno. „Elsa-fluid“ se kot bolečine odpravljajoče obdrnjenje tudi ne more nadomestiti. Pri temu je med vsemi takimi svredstvi tudi najcenejše, kajti 12 steklenic stane franko samo 6 kron (predvojna cena). Naroči se edino pristno pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 241 (Hrvatsko). Ednako priljubljeno domače sredstvo so Fellerjeve milo odvajalne Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, od katerih stane 6 škatlic samo 4 K 40 h franko, ter Fellerjev močni migrenski črtnik z zn. „Elsa“ 1 karton 1 K. Fellerjev turistiški flašter z zn. „Elsa“ v kartonu à 1 in 2 kroni povzroči hitro izginjenje kurjih oces. (c)

Izpred sodišča.

12. kazen.

Maribor, 11. januarja. 28-letni, v Leitersbergu rojeni Miha Glavič, nazadnje pomožni delavec v Faalu, bil je že 11-krat

večinoma zaradi tatvine, predkaznovan. Svojo zadnjo večjo kazen dobil je od deželnoobrambene divizijske sodnije v Gradcu januarja 1. 1915, ko je bil obsojen zaradi zločina hujskarije zoper državo na 15 mesecev težke ječe. Ko je postal zopet prost, mu je postalo takoj dolgočasno po ječi. Ukradel je decembra meseca v Mariboru 140 kron. Tako je prišel pred mariborsko okrožno sodnijo, ki mu je podelila kot 12. kazen tri mesece težke ječe.

Stroga kazen.

Berlin, 12. januarja. „Tageblatt“ poroča iz Thura: Zaradi udeležbe pri manipulacijah z žitom obsodila je kazenska sodnija voditelja vojnega žitnega urada mlinarja Bernolt na eno leto ječe in 78.000 mark denarne globe. Gotovo je kazen izredno stroga, ali zaslužena tudi v polni meri.

Kako se kavo draži.

Gradec, 13. januarja. Firma Kern & Comp. v Trstu prodala je dne 17. decembra 1915 s posredovanjem agenta Antona Amreich trgovcu Johanu Gortan v Feldbachu 30 žakljev kave po 405 K za 100 kil. Dne 15. marca 1916 kupil je Amreich to kavo zopet od Gortana nazaj i. s. po 800 K za 100 kil. Še isti dan prodal je Amreich kavo nekemu Altenburger za 910 K za 100 kil; ta mu je bil namreč denar za nakup na razpolago dal. Amreich je kupil torej vso kavo za 14.368 K, prodal jo je pa Altenburgerju za 16.343 K 60 h. „Zasluzil“ je torej brez vsacega truda 1975 K 60 h. Pri vsej tej kupčiji pa je ostala kava ležati, kjer je bila. Šele Altenburger jo je pustil priti v Gradec, kar ga je koštalo 58 K 67 h, tako, da mu je prišla kava tedaj na 16.402 K 27 h oziroma ena kila na 9 K 19 h. Dne 23. marca 1916 prodal je Altenburger 15 žakljev kave agentu Gaulhoferu; ta je kavo malim trgovcem po 9 K 50 h do 9 K 80 h naprej prodal. Amreich se je pokazal pri temu kot popolnoma nepotrebni prekupčevalec, ki je blago le grozno podražil. Obsojen je bil na 1500 kron globe odnosno 153 dni zapora. — Trgovcu Gortanu se je pred sodnijo dokazalo, da je kupljeno kavo prodajal nadrobno z 91% dobičkom. Obsojen je bil vsled tega na 14 dni strogega zapora z enim trdim ležiščem na teden in 4000 K globe.

Sleparji z žajfo.

Dunaj, 12. januarja. Pred sodnijo se je imel zagovarjati neki Johan Fajfar, ki je brez dovoljenja neko „štedilno milo“ izdeloval in po previsokih cenah prodajal. Žajfa ni bila glasom izvedenecv nič vredna. Agent Jakob Weinrech kupil je od njega 1500 kil in to 470 K za 500 kil. Weinrech je žajfo zopet malim trgovcem oddajal po 525 K za 500 kil. Zato je bil tudi ta agent tožen. Dognalo se je, da je prvi obtoženec pri 100 kilah zaslužil 130 kron, agent pa 55 kron. Obtoženca sta bila obsojena vsak na 14 dni

zapora in 2000 kron globe. Poleg tega jima je odvzeta obrt in je tudi zapadlo 400 kil zaplenjene žajfe.

Tatica.

Maribor, 13. januarja. 23-letna natalkarica Katarina Cverlin je zaradi tatvine že opetovano predkaznovana. Dne 1. p. m. pobegnila je iz zadnjega svojega kazenskega zapora. Na večer istega dne se je vtihotapila v gostilno „Zur Traube“, kjer je bila prej enkrat uslužbena, ter je ukradla neki dekl 160 kron denarja in obleke v vrednosti 34 kron. Na lici mesta se je preoblekla; potem je nesla svoj tatinski plen in svojo jetniško obleko pred duri poslopja okrožne sodnije, kjer je jetniško obleko na tla položila. Potem je izginila v temni noči. Šele 19. p. m. so j vjeli in zopet okrožni sodniji izročili. Zda je bila na dve leti težke ječe obsojena

Še ena tatica.

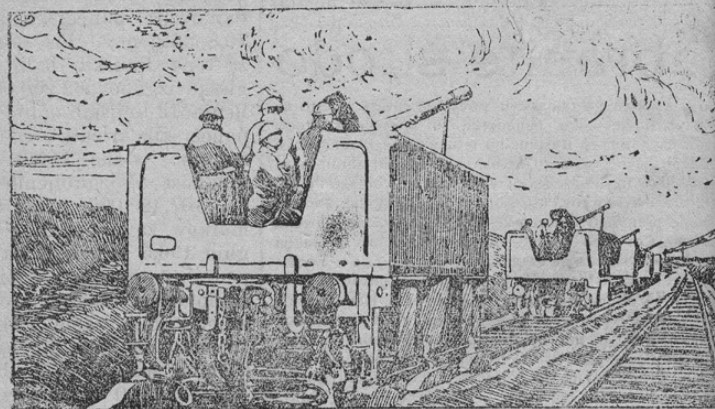
Maribor, 12. januarja. 30-letna Marija Spes, večkrat predkaznovana tatica ima navado, da krade svoji lastni materi Uršuli Spes v Oberbreitenbuchu, kadar prid iz zapora. Z ukradenimi stvarmi pa živi pr dobro. Dne 19. oktobra p. l. je prišla zopet iz zapora. Takoj se je podala v okolico Slo Bistrice. Pokradla je zopet svoji materi 2 kil masti v vrednosti 110 kron, eno kilo suhih gob (10 kron) in pol mecenca orehov (kron). Zasačili so jo pa kmalu. Nepopoljšljiva tatica je bila obsojena na 18 mesece težke ječe; potem se jo bude oddalo prislilno delavnico.

Tatinski plen ruskih vjetnikov.

Maribor, 15. januarja. Na Hrvatskem rojeni Johan Buzina bil je uslužben kot kovaški pomočnik pri kovaču in kolarju Vincencu Tamm v Ptujju. Tam so delali tudi ruski vojni vjetniki, ker je del fabričnih prostorov stal na razpolago nekemu vojaškemu zavodu. Buzina priznava, da je sprejemal o teh Rusov predmete, o katerih je vedel, da so jih morali Rusi ukrasti. Množina in vrednost teh predmetov se ne da več dognati, ker se ni moglo izvedeti vse ruske vojni vjetnike, ki so bili pri tej stvari udeleženi. Na podlagi njegovega priznanja pa je dokazano m. dr., da je dobil od vojnega vjetnika Gerdokima Zaboroscenka dva prepasnika iz usnja v vrednosti 200 kron, o vojnega vjetnika Nikolaja Mocosowa dva posteljni odeji v vrednosti 40 kron. Dal j zato Zagoroscenku en liter žganja; obljub mu je tudi 10 kron, katere pa ni plačal. Mocosowu je dal 14 kron. Od vojnega vjetnika Romana Waleh kupil je usnja za podplata za 22 kron; usnje pa je bilo okoli 80 kro vredno. Porabil je to usnje za lastne čevlje. Druge od ruskih vojnih vjetnikov ukradene erarične predmete, ki so imeli vrednost 22 kron, prodal je obtoženec za 120 kron. Obsojen je bil zaradi tatinske udeležbe na mesecev ječe.

Od francoske armade.

Prinašamo sliko francoskih baterij na pancerskem vlakcu za obstreljevanje letal. To vrsto baterij rabijo Francozi zlasti na širnih bojiščih severne Francije ter pri Verdunu, kjer omogočijo velike železniške naprave mnogostransko rabo teh baterij.

Eine französische Panzerzugbatterie für fliegende Beschießung.

En četrť milijona kazni . . .

Bern, 16. januarja. Pariška policija prišla je veliki tajni kupčiji z absintom na sled. Zloglasna soba za zajutrak Mollard bila je oblastveno zaprta. Lastnica tega lokala bila je obsojena na četrť milijona frankov denarne kazni.

Mayfarth'ov Separator

v vseh deželah, ki jih potrebujejo, kot najzbornejši in najcenejši, takoj dobivši

stroj za posnemanje mleka

Izdelovanje na uro ca:

Št. 0 —	65 litrov
„ 1 —	120—130 „
„ 2 —	220—250 „
„ 3 —	120—130 „

Ilustrirani katalog št. 1087 za stonj in franko.

Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj, II, Taborstrasse 71

fabrike kmetijskih in obrtnih strojev.

Išče se zastopnike. 18

Razno.

Cenjeni naročniki. Ob začetku novega leta usojamo si uljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerca“. V lanskem letu, kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je „Štajerc“ i sedaj v vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah in na vseh frontah, v strelskih jarkih ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bode imelo tudi letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimpreje vpošljejo naročnino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bode vedno zvest svojemu naprednemu, štajersko-koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Cenjenim naročnikom na Ogrskem, Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini. Ogrska vlada je nameravala z novim letom preurediti pošiljanje časopisov v Ogrsko, Hrvaško, v Bosno in Hercegovino in sicer na ta način, da bi morali prebivalci teh dežel pri svojih poštnih uradih naročiti vse avstrijske časopise ter bi jih direktno sploh ne mogli ne dobivati ne naročiti. Avstrijsko trgovinsko ministerstvo pa je izposlovalo, da ostane vse pri starem in da torej vsak prebivalec Ogrske, Hrvaške, Bosne in Hercegovine lahko „Štajerca“ direktno naroči pri upravništvu v Ptuj.

Vzroki druginje in navijanja cen. Dne 14. t. m. se je vršilo v Mariboru zanimivo zborovanje, na katerem je nemško-radikalni državni poslanec dr. Wichtl govoril o sedanjih gospodarskih razmerah. Začel je z vojno-žitnim prometnim zavodom z veliko napetostjo, katere vlada med cenami, ki jih ta zavod plačuje proizvajalcem in cenam, ki jih potem od konzumenta zahteva. Čudno je,

da se je rekviriranje od vsega začetka z največjo strogostjo v takih dezelah izvršilo, ki proizvajajo malo življenjskih sredstev, medtem ko se je pričelo z rekviriranjem v plodoviti Harni, na polju Marche in v notranjem Češke polagoma šele zdaj. Govornik je zahteval, da naj se vse centrale k javnemu dajanju računov prisili. Govoril je o velikanskem podražanju usnja; proizvajalci ne morejo z vojnim ministrom nobenih kupčij delati; te kupčije delajo vedno večinoma judovski prekupčevalci (Zwischenhändler), ki dobivajo seveda mnogo višje cene, nego jih zahtevajo proizvajalci. Ogrske pivovarne dosegajo dobičke od 100 do 120%. Ogmorni dobiček pri sladkorju se da tudi pojasniti s fantazijskimi cenami, ki jih zahtevajo sladkorni in industriji za dobave v inozemstvo. Tako zahtevajo v nevtralni Švici 4 krone za eno kilo, medtem ko so ceno za naš sladkor pri našem turškem zavezniku v Konstantinopolu na 10 kron za eno kilo sladkorja povišali. O navijanju cen pri rumu povedal je govornik, da se nahaja na Nižje-Avstrijskem neki mož, ki vsaki teden pri rumu 20.000 kron „zasluži“. Natančno je govoril dr. Wichtl tudi o navijanju cen in velikanskih dobičkih pri petroleju. Ena sama petrolejska družba je dosegla leta 1915 čistega dobička 11.665.402 kron. Neka mala trgovka s premogom na deželi je zahtevala 3 krone več nego so se glasile postavne cene; bila je zato na 48 ur zapora obsojena. Govornik je potem izračunal, da bi — ako služi čezmerni dobiček kot podlaga za odmerjenje kazni — morali biti petrolejska firma David Fanlov z njenim 5-milijonskim dobičkom obsojena na 30.000 let ječe. Nadalje je poročal govornik o pogubni verižni kupčiji (Kettenhandel). Neka množina sveč, ki so kostale 270 kron za 100 kil, bila je po 6 tednih vsled te vrste kupčije na 840 kron podražena. Ojstro je obsojal govornik tudi za držanje Ogrske v vprašanju naše ljudske prehrane in je zahteval, da se naj Avstrija in Ogrska kot skupno prehranilno okrožje proglasi ter na ta način z obema polovicama države ravna. Z velikim odobravanjem je končal govornik svoja izvajanja. Bile so to pametne, poštene in odkrite besede!

Izid podpisovanja na 5. vojno posojilo na Štajerskem. Po dosedanji ugotovitvi nameštstva znašajo podpisovanja na 5. vojno posojilo na Štajerskem znesek približno 302 milijona kron, pri čemur pa še sploh niso vpoštevana podpisovanja pri poštnih uradih in davkarijah, ki so znašala pri 4. vojnem posojilu približno 12 in pol milijona kron, za 5. vojno posojilo jih pa še ni bilo mogoče sestaviti. Ta zares sijajni uspeh, ki presega podpisovanje 4. vojnega posojila na Štajerskem že danes za okroglih 70 milijonov kron in se ga je moglo doseči le z vsestransko udeležbo vseh krogov prebivalstva, nudi vnovič neovrčljivo svedočbo za globoko vkoreninjeno domoljubno čutje Štajercev, kaže pa tudi njih neomajeno zaupanje v pravičnost in zmago naše stvari. Prav bistveno so povečala uspeh posojila tokrat deloma zelo znatna podpisovanja okrajev in občin pri novoustanovljenem deželnem komunalnem kreditnem zavodu. Hranilnice na Štajerskem so svoje odlične uspehe pri prejšnjih vojnih posojilih še znatno prekoračile in priglasile po dosedanjih še ne končoveljavnih ugotovitvah za sebe in svoje vložnike 107 milijonov kron. Tudi podpisovanja po šolah so podala z 9 in pol milijona kron nad vse pričakovanje ugoden uspeh.

Prijave na dohodninski in rentni davek. Štajersko deželno finančno ravateljstvo razglasa, da se morajo prijave za dohodninski in za rentni davek, kakor tudi naznanila službodajalca o izplačanih mezdah in plačah za davčno leto 1917 naznaniti pri pristojni davčni oblasti najpozneje do 31. januarja t. l. Dohodninski davek mora napovedati vsak, čegar letni dohodki znašajo več kakor 2000 K, rentni davek pa vsak, čegar dohodki iz rent (naloženi denar) znašajo več kakor 1600 K, ako jih že ni leta 1916 pri davčni oblasti napovedal rentnemu davku podvržene zneske. Službodajatelji morajo prijaviti vse zneske,

katere izplačujejo na leto svojim uslužbencem in ki znašajo letno več kakor 1600 K, bodisi v denarju ali v naturalijah. Kdor tekom leta 1917 dobi plačo presegajočo 1600 K ali pa se s plačo nad 1600 K priseli v Avstrijo, mora to tekom 14 dni javiti in za ostali del leta napraviti prijavo dohodninskega davka. Tozadavne tiskovine se dobijo pri vseh davčnih oblastih.

Naknadno prebiranje črnovojniških rojstnih letnikov 1898 do 1892 na Koroškem se vrši, — v kolikor se že ni vršilo — po sledečem vzporedu: Dne 20., 21. in 22. januarja v Spitalu; dne 23. januarja v Celovcu; za sodna okraja Celovec in Borovlje dne 23. in 24. t. v Celovcu, dne 26. t. v Feldkirchenu, za politični okraj St. Veit dne 27. t. v St. Veitu in dne 28. t. v Friesachu, dne 30. t. v Velikovu, dne 31. t. v Sinčivasi, dne 1. februarja v Prevalju, dne 3. in 4. februarja v Wolfsbergu in dne 5. februarja v begunskem taboru v Redingu.

O izdajalskem advokatu dru. Gregorinu piše se z „Grazer Tagblattu“ iz Trsta: Slovenski odvetnik dr. Gustav Gregorin, ki je bil zdaj iz seznama odvetnikov črtan, je v političnem življenju Primorske odlično vloga igral. Leta 1908 se je udeležil vselovanskega časnarskega kongresa v Ljubljani, kjer se je sešel z Rusom generalom Volsdimirow, z grofom Bobrinski, z voditeljem kadetov Miljukow, dopisnikom „Nowoje Wremja“ Sawinski in z večimi srbskimi politikmi. Ko je bil grof Bobrinski po kongresu Trst posetil, peljal ga je dr. Gregorin na Opčino ter mu pokazal mesto Trst z besedami: „To je največje jugoslovansko mesto!“ Med balkansko vojno je od njega peljana hotelska družba Grignano sklenila, dati srbske mu „Rdečemu križu“ za ranjene srbske oficirje 15 sob na razpolago. Pri izbruhu italijanske vojne je dr. Gregorin Trst zapustil in deluje odslej v ententnih dezelah kot član „Jugoslovanskega komiteja.“ V državnem zboru je zastopal 3. goriški volilni okraj.

Proti hrvaškim roparjem, ki razburjajo vso javnost na Spodnjem Štajerskem, je oblast pričela odločneje nastopati. V trgu Rogatec se je zbralo orožniško stražno poveljstvo, ki šteje 50 mož in ki išče po okolici ter ob hrvaški meji te nevarne zločince. Skrajni čas je, da se je od merodajne strani vsaj nekaj storilo. Ali res ne vemo, je-li bode ta odredba zadostovala. Roparji se čutijo že naravnost varne. Prebivalstvo naj gre orožnikom pri njih težki službi kolikor mogoče na roke. Tako se bode morda to grozno nadlogo odpravilo.

Cesar in časopisje. Pred kratkim je sprejel naš cesar zastopnike časnikarskega društva „Concordia.“ Na pozdravni nagovor predsednika dra. Ehrlicha je cesar m. dr. odgovoril: „Priznavam pod tako težavnimi razmerami se razvijajoče delovanje v „Concordii“ zastopanih stanovskih krogov in pričakujem, da si bode časopisje vedno pred očmi držalo, da je patrijotizem prva dolžnost vseh državljanov. Patrijotično časopisje je gotovo vedno mojega očetovskega varstva.“

Konec izdajalca. Dne 5. t. m. umrl je v starosti 60 let v ječi Steinhof pri Dunaju pisatelj in knjigotržec Franc Hovorka. Preptoval je skoraj vse slovanske države, imel s tamošnjimi družbenimi krogi znane iskrene zveze in se je nahajal par mesecev pri dunajski garnizijski sodnji pod obtožbo zločina veleizdaje; od tam je prišel v imenovani zavod.

Smrti padec. Kleparski mojster Engelbert Traugoni je imel na stehi župne cerkve v Perau pri Beljaku s snegom opraviti. K nesreči ni bil privezan. Padel je 18 metrov globoko in oblezel mrtev na lici mesta.

72-letna starica iz maščevanja ubita. V okolici Ljutomeru našli so pred kratkim vdovljeno vžitkarico Marijo Erhartič, ki je 72-let stara, pred viničarsko kočjo trgovca Zimmermanna, v kateri je sama stanovala, v svoji krvi mrtvo ležati. Poleg mrljica ležali so kosi vinogradniškega kola, omadeževani s krvjo. Dognalo se je, da je nekdo starki